

Kokoomuksen ryhmäpuheenvuoro 11.12.2025

Arvoisa puheenjohtaja, valtuutetut, yhtenäiskoulun oppilaat, henkilökunta sekä muu lehteriyleisö.

Olemme kokoontuneet tähän perinteiseen päivävaltuustoon käsittelemään Kuningaskuntamme talousarviota tulevalle vuodelle -26, sekä talous- ja toimintasuunnitelmaa vuosille 2026-2028.

On hienoa että yhtenäiskoulu on aina edustettuna juuri tässä kokouksessa, sillä koulutus ja varhaiskasvatus on kunnan suurin toimiala, mitataan sitä sitten euroilla tai henkilöstön määrällä.

Hartolan strategiassa luetellaan kunnan arvot :

Avoimuus, hyvinvointi, sinnikkyys sekä yhteisöllisyys, tärkeitä arvoja kaikki ja näitä me päättäjät toteutamme parhaan kykymme mukaan päätöksiä tehdessämme.

Aina ei asiat kuitenkaan ole meidän omissa käsissä, sillä moni asia on vaikeasti ennustettavissa, puhutaan sitten kunnan verokertymästä, kotikuntakorvauksista, yleisestä inflaatiosta, Venäjän hyökkäyssodan vaikutuksista tai yleensäkin Suomen talouden tilasta.

Vaikea on myös ymmärtää valtionosuusjärjestelmän toimivuutta tai edes järkevyyttä, sillä minä en ainakaan hyväksy sitä että samanlaisella perusrakenteella varustetut naapurikunnat saavat valtionosuutta jopa 1000€ /henkilö enemmän kuin me! Tuolle 2.5 miljoonalle olisi kyllä meilläkin käyttöä, palaan tähän vielä myöhemmin investointiohjelman yhteydessä. Olemme tehneet tätä talousarviota talouden tasapainottamissuunnitelman ohjauksessa ja väkimäärältään jatkuvasti pienenevän kunnan näkökulmasta. Meitä oli kesäkuun lopussa 2463 mutta kuten usein sanotaan ”laatuhan korvaa määrän”.

Toinen asia joka on ollut monien mielessä peikkona, on kiinteistöyhtiö Vasallin pysähtynyt tilanne, sillä pariin vuoteen ei ole tapahtunut asian suhteen muuta kuntalaisille näkyvää, kuin että valtuusto on pumpannut rahaa yhtiöön konkurssin välttämiseksi. Kestämätön tilanne, joka pahimmillaan voi kaataa koko kunnan, mutta on tämäkin vielä mahdollista mennä hyvin päin ja tätähän me tietysti toivomme.

Kunnan hallintopalvelut ovat monille sellaista näkymätöntä osa-aluetta, mutta jota ilman ei oikein mikään toimisi. Esimerkkinä vaikkapa useiden eri vaalien järjestäminen, hallinto, henkilöstö, elinkeinoasiat sekä hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen, joka on muuten kunnan tärkeimpiä tehtäviä, eli ylläpitää ja parantaa kuntalaistensa henkistä ja fyysistä vointia. Tulevaisuuteen tähtäävistä toimista mainittakoon alueiden kaavoitus sekä rakennusvalvonta.

Tälle kunnanhallituksen alaiselle kokonaisuudelle olemme arvioineet (TA-26) n. 2,4 M€

kasvua edellisestä vuodesta, mutta toki toteuttamistavassakin on tapahtunut muutoksia.

Sivistys- ja hyvinvointipalvelut tuottaa kuntalaisille varhaiskasvatusta päiväkotia Vantussa ja ryhmisiä Onnimannissa.

Perusopetusta annetaan Yhtenäiskoulussa.

Hyvinvointipalveluita tarjotaan laajana palvelutuotantona poikki eri hallintoalojen.

Lisäksi tämän hallinnon alle kuuluu myös vapaa sivistystyö eli kansalaisopiston ja musiikkikoulun palvelut sekä tietysti kirjasto, kulttuuri, liikunta- ja nuorisopalvelut.

Talousarviokirja näyttää näille edellä kerrotuille toiminnoille yli 4 M€ arviota.

Aiemmin mainitun valtionosuusjärjestelmän räikeimpänä esimerkkinä pitäisin meidän kohdallemme osunutta negatiivisuutta, eli kärjistetyksi maksamme valtiolle päin n.700 000€ että saamme järjestää opetusta Hartolassa, ei kuulosta reilulta.

Toki tähänkin laskentatapaan on kaavansa ja syynsä, mutta odotan innolla sitä päivää kun kulujen- sekä tehtävienjakoon aletaan jonain päivänä tehdä uudistusta joka kohtelee kuntia oikeudenmukaisesti ja saadaan uudistus myös maaliin.

Tekninen toimi toteuttaa kaiken näkyvän ja näkymättömänkin alueiden hoidon, tilapalvelut, jätehuollon sekä vesi- ja viemärlaitoksen toiminnot sekä myös käytännön toimet varautumisessa odottamattomaan.

Eli siis lähes sen kaiken mitä me kuntalaiset näemme ja kohtaamme päivittäisessä arjessamme.

Talouden tasapainottamisen yhteydessä kunnassa käytiin yhteistoimintaneuvottelut henkilöstökulujen vähentämiseksi ja tämä osui suurelta osin teknisen henkilöstöön ja näkyy meille tietenkin niin, että asioita ei tapahdu niin nopeasti tai usein kuin miten aiemmin oli totuttu. Palveluiden niukkuutta on hieman yllättäenkin paikattu ostopalveluilla ja tämä näkyykin kasvuna menopuolella. Se että kuinka kokonaistaloudellista on ostaa samoja palveluita ulkopuolelta, joita ennen tehtiin itse, on varmasti selvitettävissä ja odotankin kevään aikana näkeväni laskelmia asiasta. Samoin olisi mielenkiintoista nähdä vertailua eri ohjelmistojen kustannusvaikutuksista ja että ovatko tulokset vastanneet mainoslauseita. Yhden kyselyn arvoinen olisi varmasti myös se, että kuinka toimivana pidetään luottamushenkilöiden keskuudessa meille osoitettuja tabletteja..omasta mielestäni ne eivät vastaa tarpeeseen. Tätäkin olisi alkujaan voinut kysyä laitteiden käyttäjiltä, mutta ehkä sitten ensi kerralla. Investoinnit ovat se osa-alue joka myös näkyy meille kuntalaisille rakennusten ja katualueiden kuntona ja siten myös osaltaan viihtyisyytenä ja turvallisuutena.

Investointiohjelmaa käsiteltäessä on ohjenuorana ollut tasapainottamissuunnitelman otsikko : ”vain välttämättömät korjausinvestoinnit sekä energiatehokkuutta lisäävät investoinnit toteutetaan”

Siksipä listalta löytyykin vain seuraavanlaisia kohtia:

Kunnanviraston katon uusiminen, asuntojen korjauksia, KunkkuAreenan valaistuksen uusiminen, Vantun ja kirjaston ilmanvaihdon korjaus ja terveysaseman putkiremontti, erittäin tärkeitä kohteita kaikki ja loppusumma yli 800 000 € . Kuulostaa suurelta, mutta oikeampi toteamus olisi mielestäni että summa on ehdottomasti aivan liian pieni.

Miksikö näin? No siksi että tällä investointitasolla emme kavenna yhtään korjausvelkaamme vaan sitä kertyy jatkuvasti lisää, eli vähän niin kuin sammuttelisimme pieniä tulipaloja, mutta hyvähän nekin on toki sammuttaa.

4.

Meidän tulisikin pian tehdä pidempiaikaisempia korjaussuunnitelmia, eli päättäisimme mitä rakennuksia korjaamme ja siten säilytämme ja mistä sitten luovutaan eli käytännössä puretaan pois. Samoin korjaaminen tulee olla suunnitellumpaa tulevaisuudessa, sillä ensin pitää poistaa vian syy ja sitten korjata pinnat, ei siis toisinpäin.

Huoleni on myös suuri koskien tuolla maan uumenissa olevaa infraa, eli vesi- ja viemäriverkostoamme. Se on monilta osin jo ylittänyt elinkaarensa ja on vain ajan kysymys milloin mikäkin liitos aukeaa. Mutta tässäkin taloudellinen tilanne rajoittaa suunnitelmallista tekemistä mutta toivotaan että hyvin menee.

Toisaalta hyvinhän meillä oikeasti menee. Ensi vuonna kuntamme tulot ylittävät menot ja äsken lueteltuihin korjauksiinkin on varaa.

Veroprosentit pysyivät ennallaan ja ne VOS:itkin ovat kokonaisuutena (toivottavasti) vielä hieman plussalla.

Hyvä kuntayhteistyö naapuri Heinolan kanssa auttaa meitä pitämään rakennusvalvonnan, ympäristönsuojelun sekä kaavoituksen hyvällä tasolla ja voihan löytyä myös uusia yhteistyön muotoja. Kuntamme yhteisöllisyys ja yhdessä tekeminen on hyvällä tolalla, kiitos lukuisien yhdistysten ja järjestöjen, eikä siihen aina edes tarvita näitä, vaan ihan yksilönäkin pystyy tekemään paljon kotikuntansa viihtyisyyden eteen, esimerkkinä vaikka lukemattomat talkoolaiset markkinoiden, joulupolun tai ihan vaan jouluisen katukuvan rakentajina. Hartolalaiset yritykset ovat myös aina hyvin omaksuneet yhdessä tekemisen merkityksen, eli kiitos kaikille kuntalaisille että meillä on hyvä ja turvallinen kylä olla ja elää.

Jotta myös tulevaisuudessa Hartola olisi elinvoimainen, pitää kunnallista edunvalvontaa jaksaa tehdä aina tilaisuuden tullen, kansanedustaja ja ministerivierailut kannattaa siis huomioida yli puoluerajojen ja väyläviraston puhelinnumerokin kannattaa olla tallennettuna puhelimeen. E75 -tien risteysalueet ja rinnakkaistiet vaativat jatkuvaa lobbausta, sillä alueen yrittäjien toimintaedellytysten turvaaminen on myös kuntamme etu, unohtamatta tietenkään taajaman saavutettavuutta, joka on meille kaikille tärkeää.

Sähköistyminen on tätä päivää, mutta sähkön riittävyyden ja sen siirtokyvyn varmistaminen ei ole itsestään selvyys tulevaisuudessa. 400 Kv linjan saaminen tuohon tien reunaan mahdollistaisi niin sähkön tuotannon Hartolassa kuin myös sen teollisen luokan kulutuksen, sillä sen läheisyyteen muodostuvat tulevaisuuden työpaikat ja kasvukeskittymät, eli kunnallisen kilpajuoksun voittajat ja tuossa joukossa me Hartolassa haluamme olla.

Hyvät kuulijat..

Kokoomuksen valtuustoryhmä hyväksyy talousarvion vuodelle 2026 sekä talous- ja toimintasuunnitelman vuosille 2026-2028.

Kiitämme kaikkia kunnan työntekijöitä ja luottamushenkilöitä tehdystä työstä ja toivotamme kaikille hyvää joulua ja onnellista uutta vuotta.

Ryhmäpuheenjohtaja
Jarkko Fågel